

DÖSTYÉNI PÖSTYÉNER ZEITUNG UJSÁG

Előfizetési díjak:

Egyes évre 16.— kor.
Félévre 8.—
Negyedévre 4.—
Egyes szám ára 1.—

TELEFON 43.

Társadalmi, szépirodalmi és közgazdasági hetilap.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos: FÖLDES SÁNDOR

Megjelenik hetenkint egyszer
hétfőn este.Szerkesztőség és kiadóhivatal
Erzsébet-út 29. szám.

TELEFON 43.

Megindult az ércfal.

Pöstyén, május 22.

Azt az esodálatraméltó sereget, amely egy év óta átja az olaszoknak kétségbeesett támadó dühét, egy év óta pusztítja és őri Cadorna százereit, társzóval nevezte el ércfalnak Moltke, a német hadsereg vezérkari főnöke. Az osztrák-magyar monarchiának kemény, dacos ércfalán eddig nem tudott rést ütni a poklok minden pergőtüze se. Az olasz hadsereg néhány nap előtt jubilálhatta a hadjárat első évfordulóját — ott, ahol elkezdte. Meg azt se tudták elérni az olaszok, hogy szövetségeseik helyzetén könnyítsenek. Az oroszok közel egy esztendeje majdnem teljes telenségre vannak kárhoztatva és a verduni támadások viharán nem változtatott az Isonzo menti és a tiroli harc.

Állt, megvívhatatlanul és meg nem ingathatóan az ércfal és most megindult. A jelek szerint a védőhadjáratból offenzíva lett, mely már az első napokban olasz földön, fontos olasz pozíciók elfoglalásával, közel huszezer olasz elfogását és nagyszámú gépfegyver és löveg zsákmányolását eredményezte.

Egy esztendő alatt megismertük annyira az olasz front természetét, hogy ennek a győzelemnek értékét meg tudjuk becsülni. Az oroszok elleni hadjáratban, különösen a kárpáti és galíciai harcokban ennél sokkal nagyobb arányú fogolytömegről és zsákmányról adhatott hírt a vezérkar. De a hegyi terepen vívott olasz hadjáratban annyira szétszórt, a körülmények által annyira védett csapatok vívják a harcot, hogy ily nagy fogoly-zsákmány meglepő eredménynek tekinthető. Az olasz vezérkar jelentése akárhányszor büszkélkedett olyan sikerekkel, hogy „egy ellenséges lövészárkba sikerült behatolnunk.“ A Höfer-jelentés azonban több szakasz ellenséges fővonalának meghódítását adhatja hírül. Az olaszok kénytelenek voltak tehát ezekből a vonalaktól meghátrálni, — azok kivételével, akik elesetek, vagy akiket foglyul esíttek.

Az ércfal megindult... Nem lehet jóvendölésekkel elébe vágnunk a hadvezérek terveinek, nem szoktak előre örülni a későbbi eseményeknek,

de lehetetlen elfojtanunk azt a reményt, hogy a déltiroli offenzíva miránk nézve fölöttébb örvendetes események megnyitója. Lehetetlen vissza nem emlékeznünk arra, hogy a tarnow-gorlicei ütközet is hosszú időn át tartó állóharcok után az első támadás volt, amelynek sikere maga után vont a nagyszerűen felépített támadó hadjárat teljes diadalát, véges-végig bevált győzelmet. Azt kell hinnünk, hogy az olasz frontra mért erőteljes csapás nem marad folytatás nélkül és ha az olaszok a következő védelmi vonalakban igyekezni fognak a vereséget helyrehozni, a támadásnak hatalmas lendületét nem fogják megállíthatni.

A francia frontnak korán beállott tavasza után megkezdődött az olasz front tavasza. Ott hófakarta hegvek között nehezebben enged a hideg a tavaszi napsugárnak; a havat, melyet másutt március langyos szele megolvast, itt csak a májusi verőfény szikkasztja föl. Most itt is tavasz van, amely ragyogóbbá teszi a vérrel öntözött tájaknak természeti gyönyörűségeit. És a tiroli tavasz — a mi tavaszunk lesz, épúgy, ahogy a miénk volt tavaly a galíciai kikelet. A tiroli tavasz utat nyitott a mi ércfalunknak, amely mozdulatlanul látszott és most ez, ugy látszik, egész erejével tapos a hitszegők hadseregén.

Egy éven keresztül hiába várta a győzelmet, az utcai szónoklatokban begígért hódításokat, a napról-napra halogatott előnyomulást a megtévesztett, rászédett olasz nép. A kiábrándulásnak, az elégedetlenségnek, az ugratók fejét követelő bosszuvágyának kitörését eddig is alig tudták politikusai féken tartani. Vajjon, ha a visszavonulásnak, a kudarcnak híre eljut Rómába, Milanóba, Velencébe és Nápolyba — lesz-e még ereje a hitegetésnek, hazudozásnak? Néhány hete már olyan hang jelent meg, a cenzura tűrésével, az olasz újságokban: az olaszok már örömezt kötnének békét az osztrák-magyar monarchiával azoknak az engedményeknek árán, amelyeket a háború előtt önként fölajánlottunk. A háború és a hitszegés előtt, annak előtte, hogy az olaszok támadása a mi ércfalunkon megtört, Mindezek után, a megvert ellenséggel szemben egész más ára lesz a békének,

Pöstyénben

sokan jegyeztek a negyedik hadikölcsönre, de jóval többen vannak, akik nem jegyeztek, vagy aránytalanul csekély összeget jegyeztek, bár jövedelmük nagy, anyagi viszonyaik kedvezőek.

Akinek nem inge ne vegye magára, de szinte ujjal kell rámutatnunk egyesekre a tehetősebbek közül és jelentős számmal a kisebb vagyoniakból, hogy: Ni, ezek még most sem jegyeztek! Vagy, ha jegyeztek, csak a tessék-lássék kedvéért hajítottak oda valamit. Mintha a nemzet alamizsnára volna szorulva!

És némelyek vakmerően, vagy alantós álokoskodással még védekezni is próbálnak:

Én már adtam az első kadikölcsönre, mondja az egyik, erre már nem adok.

A másik így szól: Elvitték a fiamat. Véralót adtam, pénzádot nem adok.

Hát egyik okoskodás sem állja meg helyét.

Először is: aki hadikölcsönt jegyez, az nem „ad“, nem „ajándékoz“, hanem *elhelyezte* a pénzét gyümölcsözően, épen úgy, mint a takarékpénztárba, azzal a küjömbéssel, hogy a hadikötvény többet kamatoz, mint akármelyik betét.

Azoknak pedig, akik azzal akarnak kibúvót találni, hogy már jegyeztek az előzőkre, ezt feleljük: igen, de azóta újra kereshettek és kerestek a háborun!

Ne beszéljünk épen az élelmiszeruzsora-ból meggazdagodott spekulánsokról, elég ha rámutatunk arra, hogy a háború okozta drágaságot egyedül csak azok nyögik Magyarországon, akik napi, heti, havi keresetük után készpénzből élnek, a többi — néhány speciális iparág kivételével — mind nyert és nyer a háborun. Tehát: tessék jegyezni!

Véralót pedig Magyarországra *mindenki* fizetett. Minden család, amelynek fegyverfogható tagja volt, vagy van. — Ebben semmi kivétel, semmi személyválogatás nem történt.

Minisztereink, főrangú zászlóaink gyermekei, rokonságuk családtagjai küzdöttek, küzdenek a frontokon épúgy, mint a kereskedő vagy a gazda vagy annak fia.

Az tehát nem lehet kibúvó, hogy véralót adunk, pénzt hát ne kívánjon a haza. Ohó, igenis kíván, sőt joggal követel.

Akik jegyeztek őszintén, önzetlenül, hátsó gondolatok nélkül, lelkesedésből:

legyenek dicsérendők, amint hogy az Est tegnapi híradása szerint nevük községenként össze lesz írva s nyilvánosan ki lesz függesztve.

De akik kerteléssel, ürüggyekkel, ál-
okoskodással kibovót keresnek: legyenek megbélyegezve.

Még mindig nincs késő. Egy egész nap van még hátra. A hazafias magába-
szállás, a hazafias cselekvés napja. Jegy-
gyezzen ki-ki amennyit tud. A jegyzéshez
csak csekély készpénz kell, amennyiben
minden száz koronás kötvény után csak
22 korona 50 fillért kell befizetni, a többi
— olyan kamatozással, hogy azon az alá-
író még nyer — az illető bank vagy taka-
rékpénztár hitelezi.

A katonai gyógyházból

Pöstyén, május 22.

A katonai gyógyház százados platán-
jai, terebélyes gesztenyéi alatt a tavasz
beállta óta szorgos munka folyik.

Herbay ezredes, állomásparancsnok
abból az igen helyes, hámanus és nem
eléggé méltányolható elvből kiindulva, hogy
a harctérről többé-kevésbé súlyos pszicho-
zissal terheltén visszatérő legénységet
csakis megfelelő foglalkoztatással lehet
nyomott kedélyhangulatától megszabadítani,
az erre alkalmas legénységet tavasz elején
munkába állította. Munkába, amely inkább
szórakozás, mint fizikai erőfeszítés. Így pl.
a gyógyház parkjában épülő kilátó-terasz-
nál, ahol vagy három tucat ember van
foglalkoztatva, az egyik katona azt teszi,
hogy ülő helyzetben egyenkint téglákat
nyújtogat az alapozó munkásnak. Egy má-
sik katona, akinek balkarját golyó surolta
kis köteg fűzfavesszőt visz jobb hóna alatt.
Két pörgebajszu huszár — az egyik mellét
kettő, a másikat három vitézségi érem
disziti -- füvet visz egy kis kosárban.

— Hát kendteket hol érte a golyó?

— Rarancénál, mondja az innenső,
háromszorosan dekorált.

— Nem ugy értem. Testük melyik ré-
szén sebesültek meg?

— A hátam alatt. Így az egyik.

— Hát kend?

— Én is azon a tájon. Megoldaloztak.

— És mióta vannak itt?

— Öt hete. Két hónapig nyüttük a
prágai spitált. Épen elég volt. A jövő héten
megyünk. Nagyon nyom már a muszka
adósság. Vissza kell adni.

Odább, a tennisz-pályáknál, a kugli-
zónál, a veteményes kertben, a gyümöl-
csösben, a betonnal alapozott lugasnál, a
rózsatóknél, a melegágyaknál, a szabó-
asztalos-, esztergályos-, mázoló- és cipész-
műhelyekben csupa vidámarcu, füttyűrésző,
uj erőre kapott rekonvaleszcens. A nehe-
zebb, tulajdonképeni munkát kommandiro-
zottak végzik. Deresfejű, frontszolgálatra
alkalmatlan népfelkelők, akiket a pozsonyi
parancsnokság idevezényelt.

Igy varázsol Herbay ezredes egy való-
ságos kis paradicsomot az elhanyagolt kert
helyébe s teremt ipart, rokkant-ipart (ha
igy szabad nevezni) úgyszólván játszva —
a semmiből. A gondozott, betontéglákkal
szegélyezett utak, a gyönyörű rózsák, ki-
látó-tornyok, lugasok, virágágyak bármely
feudális kastély kertjének is dízére válná-
nak. Hogy a műhelyek mit jelentenek, an-
nak a tisztikar és a legénység a megmond-
hatója. Teljes felszerelés tetőtől-talpig re-
zsiáron az előbbieknél, ingyen a legény-
ségnek: oly szociális vívmány ebben az
uzsoravilágban, amelyért a civilársadalom
méltán megirigyelheti katonáikat. Mindezt
pedig a katonai kincstár minden, vagy alig
számbajöhető megterhelése nélkül, katonák
csinálják önmaguknak, a maguk öröme,
szórakozására, hasznára.

De ha a katonák foglalkoztatásának
eredménye nem is volna ilyen gazdag
anyagiakban, maga az erkölcsi eredmény
igazolja Herbay ezredes elvének helyessé-
gét, annak hámanus, üdvös voltát. Mert
míg annak előtte a katonák közt úgyszól-
ván napirenden voltak az öngyilkosságok,
a munkábaállítás óta tudunkkal egyetlen-
egy ilyen sajnálatos eset sem fordult elő.

A Pro Patria közeli felavatása alkalmából Ferenc Szalvátor főherceg a kato-
nai gyógyházat is meg fogja látogatni. A
főhercegnek alkalma lesz személyre venni
mindazon intézményeket, melyeket Herbay
ezredes részben kiépített, részben újrate-
remtett. Herbay ezredes serény, csendes
tevékenységére tehát rá fog terelődni a
legmagosabb körök figyelme is s bizonyára
nem fog elmaradni az elismerés sem,
melyre hazafias, az üdülő katonák javát
célzó munkásságával oly derekasan rá-
szolgált.

HIREK

A főispán kiténtetése. A hivatalos
lap a következő királyi kéziratot közli:
„Személyem körüli magyar miniszterem
előterjesztésére Craus Istvánnak, Nyitravár-
megye főispánjának, kormánybiztosi állásá-
tól való felmentése alkalmából buzgó és
eredményes közhivatali működésével szer-
zett kiváló érdemei elismerésül Lipót-ren-
dem lovagkeresztjét adományozom. Kelt
Bécsben, 1916. évi május hó 4-én. Ferencz
József, s. k. báró Roszner Ervin, s. k.” —
A kormány elismerése után most a nagy
királyi kiténtetés jutalmazza vármegyénk fő-
ispánjának kormánybiztosi tevékenységét.
A királyi kegy híret megyszerte a legna-
gyobb örömmel és meglelégedéssel vették.
A kiténtetés alkalmából a vármegye közö-
nése, tisztikara, Nyitra városa és a megyei
munkapárt meleg ünneplésben részesítették
a főispánt.

A keddi ünnep. A keddi avató-ün-
nepre, melynek Ferencz Szalvátor főherceg
megjelenése fog különös fényt kölcsönözni,
már nagyban folynak az előkészületek, me-
lyeknek megtételére ideérkezett fenyvesi
Vécsey Artur a Vörös Kereszt megbízottja.
A főhercegen kívül, akit adjutáns kísér, fel-
jönnek az ünnepélyre Csekonics Endre gróf
és Széchenyi Emil gróf v. b. t. tanácsosok,

mint a magyar szent korona országai Vö-
rös Kereszt együletének képviselői, Craus
István főispán, Erdödy Imre gróf és neje
és még többben a közélet jelesei közül.
Krobotin hadügyminiszter és Hazai báró
honvédelmi miniszter is kiténtésbe helyezték
eljövetelüket. Az ünnepély programja nagy-
jában ez: a délelőtti gyorsvonatnál, amely-
lyel a főherceg és kísérete ideérkezik Craus
István főispán a vármegye és Fodor Kál-
mán dr. orsz. képviselő a fürdő nevében
üdvözlők röviden a főherceget. A főherceg
és kísérete a pályaudvarról a Thermiába
hajt, ahonnan rövid pihenő után átmennek
a Pro Patriába. Itt Winter Lajos fogadja a
főherceget, aki ezután megnézi az épületet.
A megleléntést délután fél két órakor ebéd
követi a Thermiában, amelyen csak hivata-
los személyek vesznek részt. Ezután a fő-
herceg kíséretével és a vendégekkel kocsin
kórsétára indul, meglelénti a parkot, a fürdő
és a Vörös Kereszt intézményeit s a kato-
nai gyógyházat, ahol háromnegyed órát
időznek. A gyógyházból a pályaudvarra
hajt a főherceg, ahonnan a személyvonat-
tal Trencséntepliczre utazik. Trencséntep-
liczről a főherceg másnap délután Gal-
góczra megy, ahol Erdödy Imre gróf és
neje látják vendégül. A főherceg meglelénti
az ottani kisegítő kórházat s éjjel vissza-
utazik Bécsbe.

Tavaszi közgyűlés. Kedden tartotta
tavaszi közgyűlést a vármegye Craus Ist-
ván főispán elnöklése alatt. A főispán len-
dületesen megnyitó beszédjében előbb a
világeseeményeket eszette, majd Gyürky
Géza alispánt paréntálta el megleléntődött
szavakban. Beszédje végen, a személyt
ért legmagosabb kitüntetést bejelentve,
ezeket mondotta a főispán: Továbbra is
mindenkor örömmel fogom szolgálni a
vármegyét, amelyhez egész családommal,
meleg vonzódással, igaz hűséggel és sze-
retettel ragaszkodunk. Leghőbb vagyam és
kivánságom, hogy viruljon s boldoguljon
vármegyénk, legyen áldás földjén, népén,
munkáján! — Percekig tartó zúgó taps és
éljenzés fogadta a főispán nagykonceptiójú
beszédjét. Utánna Kostyal Miklós orsz.
képviselő tolmácsolta a vármegye közö-
nése szerencsekívánatait a főispánnak,
kitüntetése alkalmából. Ezután következett
az alispánválasztás. A közgyűlés egyhan-
guan és nagy lelkesedéssel Thuróczy Ká-
roly cs. és k. kamarás, nyitrai főszo-
labirót választotta az alispáni székbe. Az új
alispánt Craus István főispán üdvözlölte,
mire Thuróczy elmondta nagyszabású szék-
foglató beszédjét. Beszédjének legjellem-
zőbb része ez: ... de egy dologban
gondolkodást és meglelékvást nem ürrő
kérelhetetlenséget fogok tanusítani és ez
az egyéni tisztesség, kiméletlenül fogom ír-
tani a fekélyt, mindent ami nem tisztessé-
ges. Az éljenzéssel fogadott beszédre Fo-
dor Kálmán dr. orsz. képviselő válaszolt
meleg szavakkal. A közgyűlés további fo-
lyamán a megüresedett nyitrai főszo-
labiró állásra Thuróczy János cs. és k. kama-
rás t. főszo-
labirót, árszékeli ülnöknek
Rácz István dr. szolgalbirót és szolgalbiró-
nak Pongrácz Aladár aljegyzőt és Marko-
vich László dr. közig. gyakornokot választ-
ották meg. Közgyűlés után ebéd volt a
főispánnál, melyre a vármegye és a várme-
gye társadalmának vezető alakjai voltak
hivatalosak.

A társaságból. Rudnyánszky György
orsz. képviselő, a szerbiai cs. és k. kor-
mányzóshoz beosztott orsz. polgári biz-
tos, visszautazott állomáshelyére Gr. Mila-
nováca. — Herbay Szilviusz cs. és kir.
ezredes, állomásparancsnok néhány napi
szabadságra Bécsbe utazott. — Hosszabb
fürdőtartozkodásra ideérkeztek: Lucie von

Dr. PAJOR SZANATORIUM
BUDAPEST, VIII., Szentkirály-utoza 14.
A PÖSTYÉNI ISZAP FÖLERAKATA

GYOGYGYMNASZTIKA
ORTHOPEDIAI GYOGYINTÉZET
SZÜLŐ- ÉS NÖBETEG OSZTÁLYA

Uznanski, földbirtokosnő Schloss-Szaflawy, Kokoschinegg Heinrich, tábornok Wien, Buttler Elemér báró Magyaránador, Wolf Ida, korm. nytanácsos neje leányával Breslau, Dr. Josef von Baechle, orsz. képviselő Wien, Deym Charlotte grófnő, alapítványi hölgy komornával Brünn, Marie von Hobgarska, főtanácsos özvegye Lemberg, özv. báró Korányi Frigyesné komornával Budapest, Max Runickei, törvenyszéki elnök nejevel Berlin, Alfred von Körner Drezda s még többen.

Kinevezés. A király Szemcsényi Géza galgóczi kir. járásbírói székhelyén a VII. fizetési osztályba sorozott járásbíróvá kinevezte.

A Pöstyéni Ujság ünnepi száma. Ferencz Szalvátor főherceg keddi látogatása alkalmából a Pöstyéni Ujság művészi kivitelű, gazdagon illusztrált ünnepi számot ad ki. Az ünnepi számot társaságbeli hölgyek fogják árusítani. Az eladásból befolyó jövedelmet a lap a pöstyéni Vörös Keresztjévé fordítja.

Sorozások Pöstyénben. Az 1878—1897. években született népfölkelésre kötelezettek újabb szemléje a következő sorrendben lesz megtartva: Junius 9-én: Pöstyén és a pöstyéni jegyzőséghez tartozó községek, junius 10-én: bankai, vágdebrői, nagykosztolányi és jókői jegyzőség, junius 13-án: vígvári, alsólopassói és vittenci jegyzőség. A szemlék az állami iskola helyiségében lesznek.

Háziünnep a katonai gyógyházban. Szombaton délután intim háziünnep keretében adta át rendeltetésének Herbay ezredes a gyógyház kertjében készült új tennispályát. A megnyitást, melyen a katonazenekar hangversenyzett, kedélyes uzsonna követte.

Vendégforgalom. Fürdőhelyünkön október elseje óta 4476 idegen fordult meg. Ebből az üdülő katonatisztek száma 2192. A kimutatásban a legénység nem szerepel.

Rutén könyvtár Pöstyénben. P. Stefan Onyszkewycz, a Reichsrath tagja, aki kúraháználra itt időzik, a Vörös Kereszt katonai-könyvtár részére nagyobb mennyiségű rutén könyvet ajánlott fel. A könyvek csak approbálásuk után lesznek rendeltetésüknek átadva.

Tudósítás pöstyéni és környékbeli eltűnt katonákról. Az eltűntek után való kérdéskérdésünkre e héten a következő válaszok érkeztek be: Jankech György, Kochan József és Zsambo Károly *hadifogságba* estek, Brokes József és Huczovics István *egészségesen szolgálatot teljesítenek*, Liska József és Augustin Péter *egyelőre eltűntek*. Az eltűnteket nyilvántartjuk s mihielyest újabb hivatalos hír érkezik felőlük, az illetők hozzátartozóival és a Pöstyéni Ujságban is közölni fogjuk.

Eltűnt pöstyéni és környékbeli katonák. Az elmúlt héten a Pöstyéni Ujság szerkesztőségében levő Vörös Kereszt Tudósító Irodában a következő katonákat jelentették be, mint eltűnteket: Otajovics József, Vrabel József, Adamecz János és Kochan József, összesen négyen, az eddig kimutatottakkal együtt *kétszázhatvannyolcan*.

A Vörös Kereszt Pöstyéni Tudósító Irodája (a Pöstyéni Ujság szerkesztőségében) naponta délután 3-5-ig áll — teljesen díjtalanul — a közönség rendelkezésére.

Harctéri sebesült tiszték. A kiegészítő tiszti kórházban május 20-ig 2192 tiszt nyert felvételt.

A kiegészítő kórházban a fürdőigazgatóság közlése szerint május 14-től május 20-ig 496 újabb harctéri beteg és sebesült katonai nyert felvételt.

Pocsolya a parkban. Fürdőhelyünk egyik számottevő tényezője tette szövé előtünk, hogy a Parksor végén a hidnál egy penetránszagu pocsolya éktelenkedik. Megnéztük: a pocsolya tényleg ott van, az út közepe. Ép akkor ment arra

kocsin a kúrában itt tartzkodó Csáky Károly gróf váci püspök. Hogy a látvány nem volt felemelő s a paták és kerekék nyomán felfröccsenő piszok mennyire bosszantotta a püspököt, könnyen le lehetett olvasni arcáról. — Nem tudjuk: a fürdőbizottság, a vármegye vagy a község gazdája e ennek az útszakasznak. Annyi azonban bizonyos, hogy a pocsolya, melyet pedig igen csekély költséggel le lehetne csapolni, szégyene a parknak. A dologra felhívjuk az illető testület vagy hatóság figyelmét azzal, hogy tüntesse el ezt a sártengert még mielőtt a főherceg — akinek útja arra fog vezetni — megbotráncokozna rajta.

Felhívás hadibiztosításra. A hadbavonuló katonának, ki életét kész feláldozni a hazáért, csak egy bánata van: hogy halála esetén hátramaradt családja nyomoiba jut. Az Augustza Gyorssegély-Alap hadibiztosítása hozza meg itt a segílyt. Minden hadbavonult biztosítható csekély díjért, úgy, hogy halála esetén családja nagy összeget kap készpénzben. A népfölkelő családja például 45 koronáért 1000 koronát kap. A hadbavonult távol létében is meglehet kötni a biztosítást. Bárki biztosíthat bárkit. A biztosítási díjat részletekben is lehet törleszteni. A biztosítás egy egész esztendőre érvényes. Felvilágosítással szolgálnak: Budapest az Augustza Gyorssegély-alap Hadibiztosítási osztálya V., Vilmos-császár-ut 72. Városokban a polgármesteri hivatalok. Kis és nagyközségekben a jegyzőségek.

Szén- és tűzifa szükségletét legelőnyösebben Antal István raktárában (Széchenyi-ut 12., Katona gyógyházzal szemben) szerezheti be. Elsőrendű kocsz és porosz (Wildenstein) szén, valamint tűzifa nagyban és kicsinyben, házhoz szállítva. Telefon 42

Színház, zene

A Parkszínház és az új időbeosztás. A Parkszínház igazgatósága közli velünk, hogy az új időszámításra való tekintettel, és hogy a közönség azon részének is lehetővé tegye a színház látogatását, amely kúrája miatt korábban vacsorázik, elhatározta, hogy egyelőre hétfőn, kedden és szerdán negyed kilenc órakor kezd meg az előadásokat.

Katonák zene- és énekhangversenye. Az üdülő katonákból összeállított zene- és énekkar csütörtökön este igen sikerült hangversenyt rendezett a Gyógyház terraszán. Ezúttal mutatkozott be a nagy nyilvánosság előtt a magyar és német mellett, a szláv énekkar, mely tökéletes összhangjával, finoman nüanszozott előadásával zajos tetszést keltett. Az előadást Brett Imre főhadnagy rendezte s azt nagyszámú közönség és igen sok üdülő katonai hallgatta végig. Ugy értesülünk, hogy Herbay ezredes a hangversenyt minden héten meg fogja ismételtetni. A legközelebbi hangverseny csütörtökön este lesz. Fördőközönségünk erről a katonák nyújtotta új szórakozásról bizonyára örömmel vesz tudomást.

ELVESZETT

f. hó 17-én szerdán a Schwarz-kávéház-tól az Erzsébet-ut sarkáig terjedő uton
egy női aranyóra.
A megtaláló 50 kor. jutalomban részesül.
Vrana Mifa, Ribarits-villa.

Ihren Holz- und Kohlenbedarf decken Sie am zweckmässigsten im Antal István'schen Depot (Széchenyi-ut 12. vis á vis Militärhosp.) I-a Koks und Preuss. (Wildenstein) Konle, sowie Brennholz en gross und en detail ins Haus gestellt. Telefono 42

Pöstyéner Zeitung.

Erzherzog Franz Salvator trifft, wie bereits berichtet, Dienstag den 30. d. zur feierlichen Eröffnung der „Pro Patria“ hier ein. In Begleitung des Erzherzogs werden sich ausser seinem Gefolge die Vertreter des ungarischen Roten Kreuzes Wirklicher Geheimrat Graf Andreas Csekonic und Wirklicher Geheimrat Graf Emil Széchenyi, sowie Graf und Gräfin Emerich Erdödy befinden. Ferner haben Kriegsminister Krobatin und Honvédmínister Baron Hazai ihr Erscheinen in Aussicht gestellt. Der Erzherzog, der mit dem Vormittagsschnellzug aus Wien hier eintrifft, wird am Bahnhof vom Obergespan Stefan von Craus und vom Reichstagsabgeordneten Dr. Koloman von Fodor empfangen werden. Die Einweihung der „Pro Patria“ findet um halb zwölf Uhr statt. Hier empfängt Badedirektor Lajos Winter den Erzherzog, der nach vollzogenem Weihakt einen Rundgang durch das Spital hält. Hierauf folgt ein Dejeuner in der Thermia. Nach Tisch findet ein Rundgang durch den Park, Besichtigung der Roten Kreuz-Institutionen und ein Besuch im Militärkurhaus statt. Von dort Fahrt zum Bahnhof und Abfahrt nach Trencsénteplicz.

Theater. Das neue Ensemble, unter dessen Mitgliedern wir mit freudiger Genugung gute alte Bekannte wiederfinden, ist nunmehr nach der Feuertaupe. Von dieser nur soviel, dass sie ohne jegliche Disharmonie vonstatten ging. — Auch die Direktion gibt sich redlich Mühe das Beste vom Besten zu bieten und insoferne diese lobenswerten Bestrebungen auch weiterhin bestehen bleiben, sieht unser Publikum einer anregenden, vielversprechenden Theatersaison entgegen. Anders vom Gesichtspunkte der Direktion. Diese sah sich infolge des mangelhaften Besuches schon jetzt veranlasst Wege und Mittel ausfindig zu machen um die Frequenz nach Möglichkeit zu fördern. So hat sie, um vielfach — namentlich in Offizierskreisen geäusserten Wünschen Rechnung zu tragen — beschlossen, mit den Vorstellungen ab heute um viertel neun Uhr zu beginnen. Sollte sich diese Neuerung bewähren, wird sie die Direktion beibehalten. Andernfalls müsste zum bisherigen Beginn zurückgegriffen werden.

Nachstehend der Spielplan für die nächsten Tage: Heute Dienstag „Frühlingsluft.“ Mittwoch „Herrschaftlicher Diener gesucht.“ *Novität.* Donnerstag „Künstlerblut.“ Freitag „Onkel Bernhard.“ *Lustspiel-neuheit* von kolossalem Erfolg. Samstag „Die Försterchristel.“ Sonntag „Juxbaron.“ Operettenschlager mit Direktor *Weninger* in der Titelrolle. In diesem Stück sind ausserdem beide Soubretten, sowie der hervorragende jugendliche Komiker Herr R. Werder beschäftigt. Montag „Die Frau Präsidentin.“ Dienstag „Die geschiedene Frau.“

Auf die Festnummer der Pöstyéner Zeitung, die in künstlerischer Ausstattung, reich illustriert, gelegentlich des hohen Besuches, Dienstag zur Ausgabe gelangt, machen wir unsere Leser schon jetzt aufmerksam. Die Festnummer wird am Tage des hohen Besuches von Damen der Gesellschaft feilgeboten werden und fließt der ganze Erlös dem hiesigen Rote Kreuze zu.

Das Auskunftsbüro vom Roten Kreuz (Redaktion d. Pöstyéner Zeitung) steht während der Amtsstunden (nachm. v. 3-5) jedermann kostenlos zur Verfügung.

2192 Offiziere wurden seit Kriegsausbruch im hiesigen Roten Kreuzspital gepflegt.

Im Hilfsspital für Mannschaften fanden in der Zeit vom 14-ten Mai bis einschliesslich 20-ten Mai 496 Kriegsverwundete Aufnahme.

SCHULTZ PÖSTYÉN

A Fürdőszálló mellett.
Neben dem Curhotel.

ORTHOP. CIPÉSZ. CIPÓRAKTÁR ORTHOP. SCHUHMACHER. SCHUHNIEDERLAGE
ALAPITTATOTT 1899. TELEFON 60-61. GEGRÜNDET 1899

Fájós lábuak részére speciális cipők mérték után. Nagy raktár mindenféle uri-, női- és gyermekcipőkben. Sport- és egyéb alkalmi cipők. Sár cipők. Elegáns cipők mérték után. Harisnyák, zoknik, betétek, gumisarkok, kenőcsök. Számos elismerő-levelel.
:: NÉGYSZER KITUNTETVE. ::

Anfertigung von Specialschuhen f. Fussleidende nach eigenem v. ärztl. Autoritäten gepr. Verfahren. Grosses Lager in Herren-, Damen- und Kinderschuh. Sport- und andere Gelegenheitschuhe. Galoschen, Prima Massarbeit u. Garantien für tadelloser Passen. Strümpfe, Socken, Einlagen Schuhcreme. Zahlreiche Anerkennungs schreiben
VIERMAL PR ÄMIIRT.

A VILÁG LEGJOBB

FELVIDEKI PARCELLÁZÓ ÉS GAZDASÁGI BANK RÉSZVÉNYTÁRSASÁG :: NYITRA.

Vásárol saját számlájára ingatlanokat parcellázás és egészbeni továbbadás céljából. Elfogad megbízásokat parcellázások keresztülvitelére haszonreszesedés vagy meghatározott összeg fejében. birtokeladásokat és veteleket. Vásárol erdőterületeket kihasználásra vagy bármilyen épület-, mű- és tűzfát. Elvállal haszonbérleteket alberleti joggal. Felvállal gépezekszantásokat. Saját és bérlet bányából szállít meder és zuzott kavicsot, építő homokot, coulet, termeskövet, aszfalt- és betonanyagot. Ügynöki közbenjárás megállapodás szerint díjazva.

Részletes felvilágosításokkal készségesen szolgál a bank igazgatósága Nyitrán.

Ragályok ellen

most igen alaposan kell védekeznünk, mert kolera, vörheny, kanyaró, typhus, himlő és egyéb ragályos betegségek most fokozottabb erővel lépnek fel, mint más időkben, miért is szük szagtalan, nem mérgező eredeti üvegekben 1/25-ér minden gyógyszertárban és drogeriában kapható. — Hatása Löffler, Vertun, Petrik, Vas stb. intézeteinek vizsgálatai szerint gyors és biztos, miért is az összes orvosok betegagyak fertőtlenítésére, antiseptikus kötözéseknél (sebekre és daganatokra) kéz és arcmosásokra és ragályok elhárítására mindenkor ajánlják

LYSOFORM

— LYSOFORM SZAPPAN —

finom gyenge pipere szappan, lysoformot tartalmaz és antiseptikus hatású. Alkalmazható a legkényesebb bőrre is; szépíti, megpuhítja és illatossá teszi a bőrt. Egy kísérlet és Ön a jövőben kizárólag ezen szappant fogja használni. Ára 2.-

FODORMENTA LYSOFORM

erősen antiseptikus hatású szájviz. Szájbűzt rögtön és nyomtalanul eltüntet és a fogakat konzerálja. Használandó továbbá orvosi utasítás szerint toroklobnál, gégebántalmaknál és nátha esetén gurgulázásra. Néhány csepp elegendő egy fél pohár vízre. — Eredeti üvege 2 korona.

Az összes lysoformkézi-mények kaphatók minden gyógyszertárban és drogeriában. Kívánatra bárkinek i n g y e n és bérmentve megküldjük az „Egészség és fertőtlenítés“ c. érdekes könyvet

Dr. Keleti és Murányi vegyészeti gyára Ujpesten

KOLLARIT-

BÖRLEMEZ RUGANYOS, VIHAR-
BIZTOS és IDÓTÁLLÓ
SZAGTALAN FEDÉLMEZ

RÖNIGL
Natürliches Mineralwasser
FACHINGEN

Pöstyéni Takarékpénztár R. T.

A Fürdőszállóval szemben.

Tőzsdei megbízások. Érték-papírok, devisek és valuták eladása. Szelvények beváltása. Értékek megőrzése. Betétek jutányos feltételek mellett.

Pöstyéner Sparkassen A.-G.

Vis-à-vis dem Kurhotel.

Abwicklung von Börsenordres. Verkauf von Wertpapieren. Devisen, Valuten. Einlösung v. Coupons. Aufbewahrung v. Effekten. Depots Einlagen zu den günstigsten Bedingungen.